

UZASADNIENIE

Formularz UK 2	Sygnatura akt	II AKa 321/22	
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1		
1. CZĘŚĆ WSTĘPNA			
0.11.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji			
Wyrok Sądu Okręgowego w K. z (...)			
0.11.2. Podmiot wnoszący apelację			
# oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego			
# oskarżyciel posiłkowy			
# oskarżyciel prywatny			
# obrońca			

# oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego			
# inny			
0.11.3. Granice zaskarżenia			
0.11.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
0.11.3.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w		

	zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego	

	zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka				
#	art. 439 k.p.k.				
#	brak zarzutów				
0.11.4. Wnioski					
#	uchylenie	#	zmiana		
2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy					
0.12.1. Ustalenie faktów					
0.12.1.1. Fakty uznane za udowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
	1.		*****	*****	*****
0.12.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione					

Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
		*****	*****	*****	
0.12.2. Ocena dowodów					
0.12.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów					
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu			
	*****	*****	*****		
0.12.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)					
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu			
	*****	*****	*****		

**STANOWISKO
SĄDU
ODWOŁAWCZEGO
WOBEC
ZGŁOSZONYCH
ZARZUTÓW i
wniosków**

Lp.	Zarzut		
3.1.	I. Obraza prawa materialnego	# zasadny	
3.2.	polegająca na:	# częściowo zasadny	
3.3.	1. błędnej wykładni art.	# niezasadny	
3.4.	552 § 4 k.p.k.	# zasadny	
3.5.	w zw. z art. 445 § 1 k.c. i brak	# częściowo	
3.6.	ustosunkowania się do pojęć	zasadny	
3.7.	użytych w uzasadnieniu	# niezasadny	
	zaskarżonego wyroku: „sumy	# zasadny	
	odpowiedniej”, „kompensacyjny	# częściowo	
	charakter zadośćuczynienia”,	# niezasadny	
	„przeciętnej stopy życiowej”,	# zasadny	
	„odpowiedzialności deliktowej”,	# częściowo	
	„rozstrój zdrowia	zasadny	
	psychicznego i fizycznego”,	# niezasadny	
	„naruszenie dóbr osobistych	# częściowo	
	jako krzywda”,	zasadny	
	„pojęcie krzywdy”,	# niezasadny	
	„ustalenie rozmiaru	# zasadny	
	krzywdy” i	# częściowo	
	„wpływ tego rozmiaru	zasadny	
	na	# niezasadny	

wysokość zadośćuczynienia	# zasadny
2. błędnej wykładni art. 481 § 1 k.c. w zw. z art. 552 § 4 k.p.k. i zasądzenie odsetek od zadośćuczynienia od daty prawomocności wyroku zasądającego zadośćuczynienie na rzecz wnioskodawcy od Skarbu Państwa i niezastosowanie zasądzenia odsetek od zadośćuczynienia od daty wniesienia, a w ostateczności od daty doręczenia wniosku Prezesowi Sądu Okręgowego w Ł., gdyż jest to czyn niedozwolony w rozumieniu art. 445 § 1 k.c. Tak więc zasadne jest żądanie odsetek od dnia szkody i krzywdy również od Skarbu Państwa co najmniej od doręczenia wniosku lub wezwania do zapłaty zasadne jest uwzględnienie 3-letniego	# częściowo zasadny # niezasadny

okresu
dochodzenia
odszkodowania i
zadośćuczynienia
od Skarbu
Państwa od dnia,
gdy możliwe
stało się
zapoznanie z
żądaniem, a
nie od wyroku,
który jest tylko
końcowym
efektem
roszczenia,

3. błędnej
wykładni art.
361 § 1 k.c.
i uznanie, że
nie ma związku
przyczynowego
między
schorzeniami
somatycznymi
opisanymi w
opinii wspólnej
tj. twardziny
układowej, (...)
i obstrukcyjna
choroba płuc ze
szkodą i krzywdą
wywołaną
niesłusznym
tymczasowym
aresztowaniem.
Zadośćuczynienie
winno stanowić
rzeczywistą
kompensatę. To
aresztowanie
oddziałuje na
obecny status
społeczny i
zawodowy
wnioskodawcy
co nie znalazło
odbicia w
wielkości
zadośćuczynienia.

Sprawie nadano
rozgłos w
mediach w K. w
czasie
aresztowania, co
jest
dodatkowym
elementem
krzywdy i
cierpienia
wnioskodawczyni
i winno znaleźć
odbicie w
wysokości
zadośćuczynienia,

4. obrazie art.
552 § 4 k.p.k. w
zw. z art. 361 §
2 i art. 445 § 1
k.c. i całkowite
pominięcie przy
ustaleniu
wysokości
zadośćuczynienia
siły nabywczej
określonej kwoty
zasądzonej
wnioskodawczyni,
a Sąd winien
brać pod uwagę
także stosunki
materialne
społeczeństwa w
dacie
aresztowania i w
dacie
zasądzenia,
wyliczone przy
użyciu
dostępnych
metod ustalania
wysokości
zadośćuczynienia,
a wcześniej
rozmiaru
krzywdy, której
zaistnienie
pogorszyło
szanse życiowe

i zawodowe
wnioskodawczyni.

II. Obraza
prawa
procesowego
przez rażące
naruszenie art.
558 k.p.k. w zw. z
art. 386 § 4 i § 6
k.p.c., gdyż:

1. obecnie
zadośćuczynienie
zawarte w
zaskarżonym
wyroku nie
uwzględnia za
opinią biegłego z
zakresu
medycyny
sądowej,
stwierdzonego
15% trwałego
uszczerbku na
zdrowiu z
powodu jaskry
polekowej i
wyeliminowanie
tej przyczyny
jako wywołanej
stresem i
zaburzeniami
psychicznymi,
wywołanymi
tymczasowym
aresztowaniem
od (...) r. i jego
skutkami oraz
wyeliminowanie
jako możliwych
następstw tego
stresu po
aresztowaniu,
nadto twardziny
układowej,
reumatoidalnego
zapalenia
stawów,
obstrukcyjnej

choroby płuc
jako chorób
somatycznych,
autoimmunologicznych,
których
powstanie i
skutki nie
wykluczają ich
wywołania
stresem
powstałym po
stosowanym
areszcie z (...) r.,

2. Sąd I
instancji nie
dokonał analizy,
że uszczerbek
10% psychiczny i
inne, które mogą
być skutkiem
stresu i
ograniczyły
zdolność
wnioskodawczyni
do pracy
zarobkowej co
najmniej do
końca (...) roku,
a nawet do
końca 2009
roku biorąc pod
uwagę fikcyjną
działalność
gospodarczą i
zatrudnienie u
córkę, co wynika
z wytycznych
Sądu
Apelacyjnego,

3. Sąd Okręgowy
nie poczynił
nakazanych
przez Sąd
Apelacyjny
ustaleń czy
uszczerbek na
zdrowiu
psychicznym i

fizycznym
wnioskodawczyni
jest prawnie
relewantnym lub
nie jest taki,
a jeżeli nie
jest to dlaczego
nie pozostaje
w adekwatnym
związku
przyczynowym z
tymczasowym
aresztem wobec
wnioskodawczyni
skoro Sąd uznał
taki wniosek w
10% uszczerbku
z tytułu schorzeń
psychicznych,
depresji a mimo
wskazania
przyczyn (zaćma
polekowa) nie
przyjął trwałego
uszczerbku na
zdrowiu w
wymiarze 15%
tzn. pominął
milczeniem fakt
czy leki
wywołujące
jaskrę brała
wnioskodawczyni
w areszcie i po
opuszczeniu na
leczenie
schorzeń
psychicznych,

4. nadto,
zgodnie z
wytocznymi SA,
Sąd Okręgowy w
K. miał ustalić,
czy są podstawy
miarkowania
zadośćuczynienia
wysokością
stopy życiowej
społeczeństwa i

rozmiaru
doznań krzywdy
i czy jest ona
adekwatna do
kwoty
zasądzonej w
innych
sprawach, które
pozwala ocenić
przesłanki tak
ustalonego
zadośćuczynienia
i czy jest to ocena
specyficzna tego
przypadku
wnioskodawczyni
czy typowa.
Niestety takiego
porównania Sąd
Okręgowy nie
dokonał w
wysokości
zadośćuczynienia
w podobnych
faktycznie
sprawach,
choć uznał
argumentację
wnioskodawczyni.

III. Obraza
prawa
procesowego art.
558 k.p.k. w zw. z
art. 288 § 3 k.p.c.
i przyjęcie jako
prawidłowej, w
rzeczywistości
niejasnej i
niepełnej opinii
(...) biegłych z
(...) r. z błędą
datą i z treści
przesłuchania w
trybie online
wszystkich 3
biegłych, gdzie
stwierdzili oni,
że dla schorzeń
somatycznych,

autoimmunologicznych
jak jaskra
polekowa,
twardzina
układowa,
reumatoidalne
zapalenie
stawów i
obstrukcyjna
choroba płuc,
brak
adekwatnego
związku
przyczynowego
pomiędzy
powstaniem
tych chorób
a tymczasowym
aresztowaniem
wnioskodawczyni,
mimo że nauka
nie wyklucza, że
przyczyną tych
chorób może
być stres, nawet
odległy czasowo,
a co do opinii
to dołączono do
niej
dokumentację
lekarską z
gabinetów
psychiatrycznych
do opinii
psychiatrycznej
biegłej R.,
niezwiązanej z
opinią wspólną z
P. i nie ustalono,
dlaczego nie
zaliczono 15%
uszczerbku
trwałego z
powodu jaskry
polekowej w tym
leków
ordynowanych
wnioskodawczyni
na przebyte
choroby. Jest

to jeden z elementów wpływających na wysokość zadośćuczynienia, a więc błędna opinia ma wpływ na wysokość zasądzonego zadośćuczynienia;

IV. Błąd w ustaleniach faktycznych Sądu I instancji przy ponownym rozpoznaniu sprawy o zadośćuczynienie do kwoty powyżej 150.000 zł polegających na:

1. bezpodstawnym zakwestionowaniu przez Sąd Okręgowy, mimo braku przeciwnych badań naukowych czy też poglądów jednoznacznych wywodzących się z nauki, które negują powstanie chorób autoimmunologicznych tj. twardziny układowej i reumatoidalnego zapalenia stawów tylko z powodu stresu lub korelacji stresu z inną przyczyną

medyczną, w tym stresu wywołanego tymczasowym aresztowaniem i skutków tego stresu na psychikę wnioskodawczyni przez wiele lat od zastosowania leczenia, skutków stresu i zaburzeń lękowych oraz depresji wywołanej aresztowaniem (...) r. oraz okresu trwania tymczasowego aresztowania do (...) r. i po opuszczeniu aresztu,

2. braku ustalenia przez Sąd Okręgowy w jakim zakresie pogłębienie depresji i innych schorzeń nieleczonych w (...) roku i ujawnionych po aresztowaniu wnioskodawczyni w 2003 roku, stąd pytanie, czy ta sytuacja odbiła się na jej sytuacji życiowej, niepodjęcia zatrudnienia i w przyszłości po opuszczeniu aresztu, w szczególności ile

lat
wnioskodawczyni
faktycznie nie
mogła podjąć
pracy lub
prowadzenia
działalności
gospodarczej lub
jej kontynuować,
gdyż z materiału
dowodowego
wynika okres
albo do(...) roku
i czy to wpłynęło
na doznaną
krzywdę w takim
rozmiarze, że
powinna
znacznie
zwiększyć
wysokość
zasądzonego i
przyznanego
zadośćuczynienia
oraz
zapomniano
zsumować
wszystkie
negatywne
skutki, które w
okresie
aresztowania
dotknęły
wnioskodawczynię
i zdevastowały
jej życie. Nadto
skutkiem
wynikającym z
aresztowania, a
później jego
uchylenia było
trwające do 2019
roku stosowanie
dozorów Policji
– 2 razy w
każdym
tygodniu przez
16 lat oraz
zakazu
opuszczenia

kraju
orzeczonych
postanowieniem
natychmiast po
(...) r. i wyroku
uniewinniającym
SA w Ł.
w (...) roku.
Wnioskodawczyni
i obrońcy
składali
bezskuteczne
wnioski o
uchylenie
obydwu środków
w czasie
tymczasowego
aresztowania jak
i jego
zakończeniu,

3. Sąd pominął
we wnioskach
uzasadnienia
wykazanie, że
kwota 150.000
zł spełnia wymóg
„odpowiedniej
kwoty” i
całkowitej
kompensaty za
krzywdę, gdy
tymczasem już
utrata
możliwości
zarobkowych i
szans życiowych
na przyszłość
burzy charakter
kompensacyjny
zadośćuczynienia
w takiej
wysokości i
pozwala na
zwiększenie
zadośćuczynienia
według
prawidłowo
wyliczonej jego
kwoty stanowiąc

kompensatę za
cierpienia,
utrata dobrego
imienia, trwałe
uszczerbek na
zdrowiu
psychicznym,

4. brak
w uzasadnieniu
wyroku
ustalenia z
pominięciem
oceny zeznań
wnioskodawczyni
i świadków przez
nią zgłoszonych,
skutków utraty
dobrego imienia
i poza stresem
powodującym
utrata szans na
awans życiowy
i zawodowy
oraz pogłębiało
cierpienia
fizyczne i
psychiczne, a
także biorąc pod
uwagę
przeciętną stopę
życiową nie
wyjaśniono, że
zadośćuczynienie
w wysokości
150.000 zł jest
już nadmierne,
bo wręcz
przeciwnie jest
za niskie i
nie odpowiada
obowiązującej
wtedy stopie
życiowej oraz
jej zmianie w
stosunku do
stopy
obowiązującej w
dacie wydania

opinii czyli
do(...) roku,

5. błędny
wniosek
dotyczący
sytuacji w
małżeństwie
wnioskodawczyni,
gdyż pominięto,
że mąż
wnioskodawczyni
D. N. był
w tym czasie
tymczasowo
aresztowany w
tej sprawie do
(...) r. cały ciężar
utrzymania
dzieci, domu w
tym
niepełnosprawnego
syna spoczął na
wnioskodawczyni
i jej najbliższych
– głównie ojcu,
co też stanowiło
przesłankę
podwyższenia
zadośćuczynienia
tym bardziej, że
po opuszczeniu
zakładu mąż
aż do śmierci
nie pomagał
wnioskodawczyni
i zaciągał
znaczne
zobowiązania i
nadużywał
alkoholu przy
ciężkiej chorobie
co doprowadziło
do jego śmierci,

6. brak
ustaleń Sądu,
czy za trwałością
uszczerbku i
skutkami

	<p>krzywdy, przemawiającymi za znacznym rozmiarem cierpień rzutujących na wysokość zadośćuczynienia za doznaną krzywdę; w latach (...) orzekano o stanie zdrowia wnioskodawczyni i obecnie jest umiarkowany stopień jej niepełnosprawności.</p>		
<p>Zwiąże o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>			
<p><u>Zarzut obrazy art. 552 § 4 k.p.k. w zw. z art. 445 § 1 k.c. był bezzasadny.</u></p> <p>Przed wszystkim zauważyć trzeba, że zaskarżony wyrok zapadł po ponownym rozpoznaniu sprawy jedynie w zakresie w jakim, zgodnie z wyrokiem tut. Sądu Apelacyjnego z (...), konieczne było doprecyzowanie</p>			

rozmiaru
krzywdy
wnioskodawczyni
związanej z
niewątpliwie
niesłusznym
tymczasowym
aresztowaniem, i
to zgodnie ze
wskazaniami
zawartymi w
uzasadnieniu
ww. wyroku
sądu
odwoławczego.
Nierozumiały
są zatem zarzuty
dotyczące braku
wyjaśnienia
pojęć („sumy
odpowiedniej”,
„kompensacyjny
charakter
zadośćuczynienia”,
„przeciętnej
stopy życiowej”,
„odpowiedzialności
deliktowej”,
„rozstrój
zdrowia
psychicznego i
fizycznego”,
„naruszenie
dóbr osobistych
jako krzywda”,
„pojęcie
krzywdy”,
„ustalenie
rozmiaru
krzywdy”,
„wpływ tego
rozmiaru na
wysokość
zadośćuczynienia”),
skoro kwestie te
były
wyczerpująco i
klarownie
wyjaśniane w
uzasadnieniach

wyroków Sądu Okręgowego w K. z (...) oraz tut. Sądu Apelacyjnego z (...), jako, że już przy pierwszym rozpoznaniu sprawy, w części niezaskarżonej przez wnioskodawczynię, przyznano jej 120.000 zł zadośćuczynienia. Zapatrywania prawne poczynione przez sądy obu instancji co do pojęć właściwych dla zadośćuczynienia pozostają zatem aktualne i na gruncie rozpatrywanej sprawy, której przedmiotem była kwestia potrzeby zasądzenia dodatkowej sumy pieniężnej tytułem zadośćuczynienia w razie ustalenia przy pomocy wiadomości specjalnych tego czy wnioskodawczyni doznała dalszej krzywdy w postaci uszczerbku na zdrowiu psychicznym lub fizycznym pozostającego w

adekwatnym
związku
przyczynowym z
jej niesłusznym
tymczasowym
aresztowaniem.

Na skutek
uzupełnionego w
powyższym
kierunku
postępowania
dowodowego,
Sąd I instancji
stwierdził, że
wnioskodawczyni
– z uwagi
na cierpienia
natury
psychicznej
(którym
odpowiadał 10%
długotrwały
uszczerbek na
zdrowiu) –
należy się
dodatkowa
kwota 30.000
zł z tytułu
zadośćuczynienia,
tj. ponad już
zasądzoną sumę
120.000 zł –
łącznie 150.000
zł jako
odpowiednia do
rozmiarów
doznanej
krzywdy. Nie
sposób zatem
uznać, aby Sąd
orzekający
dopuścił się
obrazy prawa
materialnego, tj.
błędnej
wykładni pojęć
relewantnych na
gruncie
zadośćuczynienia

za krzywdę
wynikłą z
niewątpliwie
niesłusznego
tymczasowego
aresztowania
wnioskodawczyni
lub niewłaściwej
ich subsumpcji
w stanie
faktycznym
rozpatrywanego
przypadku.

Na
uwzględnienie
nie zasługiwał
nadto zarzut
naruszenia art.
481 § 1 k.c. w
zw. z art. 552 §
4 k.p.k. I w tej
mierze aktualne
są zapatrywania
Sądu
Okręgowego, jak
i tut. Sądu
Apelacyjnego
poczynione
wyczerpująco w
uzasadnieniu
wyroku w
sprawie (...) co
do zasadności
przyznania
odsetek od sumy
zadośćuczynienia
dopiero od daty
prawomocności
wyroku
zasądającego.
Przypomnieć
trzeba, że
dopiero na
skutek
postępowania
sądowego
możliwe było
ustalenie
odpowiedniej

kwoty z tego tytułu, skoro pierwotne żądanie wnioskodawczyni okazało się znacznie wygórowane ponieważ opiewało na sumę 1.200.000 złotych, zaś ostatecznie przyznano jej w sumie 150.000 zł zadośćuczynienia. Trudno zatem szukać powodów, dla których zasadne byłoby przyznanie odsetek już od daty doręczenia wniosku inicjującego sprawę Prezesowi Sądu Okręgowego w Ł., i to abstrahując od źródła zobowiązania Skarbu Państwa (czynu niedozwolonego w myśl art. 445 § 1 k.c.). Pogląd ten na gruncie spraw o zadośćuczynienie za niewątpliwie niesłuszne skazanie, tymczasowe aresztowanie lub zatrzymanie pozostaje od dawna

utrwalony a
skarżący nie
wskazał żadnych
argumentów,
które skład
orzekający w
niniejszej
sprawie
skłoniłyby do
odstąpienia od
tej linii
orzeczniczej.

Mając nadto na
uwadze wyniki
postępowania
dowodowego
przeprowadzonego
w trakcie
ponownego
rozpoznania
sprawy,
niemożliwe było
także
podzielenie
zarzutu błędnej
wykładni art. 361
§ 1 k.c.

Tytułem
wyjaśnienia
wskazać
wypada, że w
doktrynie
przyjmuje się,
że unormowanie
zawarte w art.
361 § 1
k.c. opiera się
na założeniach
teorii
adekwatnego
związku
przyczynowego
w wersji
obiektywnej,
zwanego też
normalnym
związkiem
przyczynowym.

Teoria ta zakłada, że związek przyczynowy zachodzi tylko wtedy, gdy w grupie wszystkich przyczyn i skutków mamy do czynienia jedynie z takimi przyczynami, które normalnie powodują określone skutki. Nie wystarczy więc ustalić istnienie związku przyczynowego jako takiego, lecz należy stwierdzić, że chodzi o następstwa normalne (a nie niezwykle, nadzwyczajne). W pierwszej kolejności bada się, czy w ogóle pomiędzy kolejnymi faktami istnieją obiektywne powiązania przy pomocy zasad wiedzy i doświadczenia życiowego, czy wiadomości specjalnych. Oznacza to konieczność określenia, czy dany fakt (przyczyna) był koniecznym warunkiem

wystąpienia
innego faktu
(skutku), czyli
czy bez niego
skutek by
wystąpił. W
drugim etapie,
jeśli odpowiedź
jest negatywna,
tzn. jeśli badany
skutek
nastąpiłby
również mimo
niezaistnienia
danego faktu
(przyczyny),
należy
stwierdzić, że nie
występuje żaden
obiektywny
związek
przyczynowy i
nie ma potrzeby
dalszego
badania, czy
występuje
związek
przyczynowy
„adekwatny”.
Dopiero w
sytuacji
stwierdzenia
istnienia
obiektywnego
powiązania
pomiędzy
kolejnymi
faktami należy
dokonać
swoistego
podziału
powiązań na
„normalne” i
„nienormalne”.
Prawnie
doniosłe są
bowiem tylko
następstwa
normalne,
typowe; te, które

są niezwykle należy odrzucić, wówczas bowiem nie zachodzi związek przyczynowy, i to niezależnie od istnienia innych przesłanek odpowiedzialności (A. Rzetecka-Gil, Kodeks cywilny..., komentarz do art. 361).

Przenosząc powyższe uwagi na grunt rozpatrywanego przypadku stwierdzić trzeba, że skarżący dopatruje się adekwatnego związku przyczynowego w kontestowanym przezeń zakresie pomimo, iż ten nie został obiektywnie wykazany na poziomie kazalnym.

Pełnomocnik domaga się bowiem w istocie ustalenia faktów, które nie wynikają ze zgromadzonego materiału dowodowego, tj. związku przyczynowego między

schorzeniami somatycznymi, opisanymi w opinii sądowo-lekarskiej biegłych (...) w P. z (...) r. (nota bene pełnomocnik ma rację, że w opinii widnieje błędna data „(...) r.” - k. 658-671), tj. twardziny układowej, reumatoidalnego zapalenia stawów ((...)), przewlekłej obturacyjnej choroby płuc (POChP) oraz jaskry wtórnej a krzywdą wnioskodawczyni (czyli szkodą niematerialną, skutkującą uszczerbkiem w prawnie chronionych dobrach osobistych), wywołaną jej niesłusznym tymczasowym aresztowaniem. Biegli potwierdzili wszak na rozprawie przed Sądem I instancji ((...) r. - k. 717-720), że nie można powiązać w świetle aktualnej wiedzy medycznej wystąpienia ww.

schorzeń
wnioskodawczyni
ze stresem
odczuwanym
przez nią
zarówno
podczas
tymczasowego
aresztowania,
jak i
utrzymującym
się nadal po
zwolnieniu z
aresztu.

I tak za
całkowicie
logiczne i
przekonujące
zarazem
należało uznać
wskazania
biegłego okulisty
- M. P.,
uzupełnione
przez biegłego
medyka
sądowego - B.
B., co do
polekowego
źródła
stwierdzonej u
wnioskodawczyni
jaskry wtórnej,
tj. długotrwałego
przyjmowania
przez
wnioskodawczynię
leków – przede
wszystkich tzw.
sterydów w
związku ze
stwierdzonymi u
niej
przewlekłymi
schorzeniami
(głównie (...)).
Trudno przy tym
było powiązać w
sposób nie tylko

pewny, ale i bezpośredni fakt przyjmowania leków podawanych B. N. na dolegliwości natury psychiatrycznej w areszcie (bo tylko takie wnioskodawczyni wówczas prezentowała), jak i po jego opuszczeniu z jaską wtórną, polekową rozpoznaną w (...) roku (k. 608, 617), skoro biegła psychiatra M. R. również takowego powiązania (tj. odnośnie leków ordynowanych ze wskazań psychiatrycznych) nie była w stanie stwierdzić, zgodnie z zakresem posiadanej wiedzy specjalnej (vide protokół rozprawy (...).r. - k. 739).

Poza tym niezrozumiałym było zarzucanie w apelacji uwzględnienia przez biegłych (...) w sprawozdaniu ze zleconych czynności

opiniodawczych dokumentacji z leczenia psychiatrycznego wnioskodawczyni, skoro mieli oni ocenić stan jej zdrowia somatycznego w sposób kompleksowy, a jak sam skarżący pełnomocnik zauważył, wskazane było zbadanie wpływu stresu związanego z aresztowaniem z wystąpieniem rozpoznanych w B. N. ww. schorzeń. Jedynym powodem stawiania takiego zarzutu było jak się zdaje fakt, iż biegli nie dopatrzyli się takiego związku również odnośnie do twardziny układowej, (...) i (...). Nie dość, że schorzenia te wystąpiły u wnioskodawczyni po wielu latach od zwolnienia z aresztu (zostały zdiagnozowane w latach (...) – k. 547), to jeszcze miały w większości autoimmunologiczny charakter, co implikowało

wniosek, iż nie sposób było wyodrębnić - w świetle aktualnego stanu wiedzy medycznej - jakie konkretne czynniki doprowadziły do ich wystąpienia w przypadku wnioskodawczyni. Pamiętać zaś trzeba, że wzmożony stres towarzyszył B. N. nie tylko w związku z niesłusznym aresztowaniem, ale także przed nim, skoro leczyła się psychiatrycznie jeszcze przed (...) rokiem, nadto miała ona problemy małżeńskie w związku z chorobą alkoholową męża i zaciąganiem przez niego zobowiązań finansowym, nadto to na niej ciążył obowiązek opieki nad dziećmi, co występowało w jej przypadku niezależnie od aresztowania.

Wracając jeszcze do forsowanej w apelacji przez

skarżącego
pełnomocnika
tezy o
powiązaniu
stresu (i to
odczuwanego
jedynie na
skutek
przedmiotowego
aresztowania, a
nie innych
czynników) z
wystąpieniem
ww.
przewlekłych
schorzeń, to
zgodnie z
powszechnie
dostępnymi
informacjami,
możliwymi do
zweryfikowania
również na
stronach
internetowych,
za przyczyny
twardziny
układowej
przyjmuje się
(choć nie
określono ich w
sposób
definitywny)
czynniki
genetyczne,
hormonalne,
kontakt z
występującymi
w środowisku
substancjami
szkodliwymi
(benzen, ksylen,
chlorek winylu,
silikon, toluen,
długotrwała
ekspozycja na
krzem (vide -
(...)) Natomiast
w przypadku
reumatoidalnego

zapalenia
stawów
czynnikami
ryzyka mogą
być: wiek (po
(...) roku życia),
płeć (częściej
występuje u
kobiet), czynniki
genetyczne,
palenie tytoniu,
dietetność,
otyłość (vide -
(...)) Z kolei
w przypadku
przewlekłej
obturacyjnej
choroby płuc
((...)): palenie
tytoniu,
zanieczyszczenia
powietrza w
środowisku
życia lub pracy,
infekcje dróg
oddechowych
występujące we
wczesnym
dzieciństwie,
nawracające
infekcje płuc i
oskrzeli, bierne
palenie, astma i
nadreaktywność
oskrzeli (vide
- (...)) Trudno
wobec
powyższego
uznać
zastrzeżenia
apelującego
pełnomocnika
do opinii
biegłych (...) przeprowadzonej
w niniejszej
sprawie. Nawet
przy tym gdyby
łączyć wpływ
nadmiernego

stresu
przeżywanego
przez
wnioskodawczynię
(choć trudno w
jej przypadku
byłoby
stwierdzić czy
dotyczył on
akurat kwestii
aresztowania) z
ww.
schorzeniami to
niemożliwe
byłoby
stwierdzenie
bezpośredniego
związku
przyczynowego z
przedmiotowym
aresztowaniem,
skoro stres
towarzyszył jej
również w życiu
rodzinnym
przed
tymczasowym
aresztowaniem,
jak i po
jego ustaniu
(problemy z
mężem,
wieloletni proces
karny i związana
z tym
niepewność co
do sytuacji
prawnej oraz
konflikt z bratem
o spadek po ojcu,
rozpoznanie
nieuleczalnych
chorób
autoimmunologicznych).

W orzecznictwie
Sądu
Najwyższego
wykształcił się
bowiem pogląd,

że
odpowiedzialność
Skarbu Państwa
przewidziana w
art. 552 i n.
k.p.k. dotyczy
wyłącznie
szkody będącej
wynikiem
bezpośredniego
związku
przyczynowego z
niesłusznym
pozbawieniem
wolności,
natomiast
wszelka inna
szkoda
powiązana z
tym faktem
przyczynowo,
jednakże nie w
sposób
adekwatny,
może być
dochodzona w
postępowaniu
cywilnym (tak
np. wyrok SN
z 7.02.2007
r., V KK
61/06, OSNKW
2007/3, poz.
28). Wskazany w
tym orzeczeniu
warunek
bezpośredniości
jest wynikiem
interpretacji art.
552 k.p.k. w
powiązaniu z art.
361 § 1 k.c.,
podjętej w celu
wprowadzenia
kryterium
pozwalającego
na ustalenie
zakresu
obowiązku
naprawienia

szkody z uwagi na szczególne podstawy przewidziane w procedurze karnej. Nie oznacza to jednak, że zakres odszkodowania ograniczony jest tylko do okresu stosowania izolacyjnego środka przymusu. Taka wykładnia byłaby sprzeczna z art. 361 § 1 k.c. Dlatego też w orzecznictwie wskazuje się, że owa bezpośrednio wcale nie ogranicza obowiązku naprawienia szkody wyłącznie do następstw związanych z okresem pozbawienia wolności, które mogą wykraczać poza ten okres, nie tracąc przymiotu bezpośrednio. Przykładowo podaje się, że tak będzie w wypadku pogorszenia stanu zdrowia czy utraty zatrudnienia (tak wyroki SN: z 11.04.2007 r., V KK 227/06,

LEX nr 277255;
z 9.12.2009 r.,
III KK 173/09,
LEX nr 553703;
z 6.05.2014 r.,
III KK 479/13,
LEX nr 1460729;
postanowienie
SN z 1.03.2012
r., IV KK 278/11,
OSNKW 2012/9,
poz. 92).

Wobec braku
związku
przyczynowego
w powyższym
rozumieniu,
niezrozumiale
pozostawały
zatem
zastrzeżenia
apelującego co
do
nieuwzględnienia
przy ustalaniu
odpowiedniej
sumy
zadośćuczynienia
również 15%
uszczerbku na
zdrowiu
wnioskodawczyni
z tytułu jaskry -
wtórnej
polekowej,
stwierdzonego w
opinii (...)
okoliczność, że
taki uszczerbek
w ogóle wystąpił
nie mogła sama
w sobie
przemawiać, za
tym, że nastąpił
on na skutek
niesłusznego
tymczasowego
aresztowania.

Reasumując, przeprowadzone w prawidłowy sposób postępowanie przez Sąd Okręgowy nie dostarczyło dowodów, które pozwalałyby na ustalenie niewątpliwego związku wystąpienia schorzeń - w szczególności o podłożu autoimmunologicznym - z przebyciem przez B. N. stresem, i to przebyciem jedynie na skutek niewątpliwie niesłusznego aresztowania.

Całkowicie niezasadny był też zarzut naruszenia art. 552 § 4 k.p.k. w zw. z art. 361 § 2 i art. 445 § 1 k.c. Twierdzenia apelującego, że przyznana wnioskodawczyni suma zadośćuczynienia pieniężnego nie uwzględniała siły nabywczej pieniądza oraz stosunków majątkowych społeczeństwa pozostawały

głosłowne.
Uznać bowiem
trzeba, że
zarówno w dacie
aresztowania,
jak i
wyrokowania
suma 150.000 zł
jako
odpowiednik
krzywdy
wnioskodawczyni
związanej z ok.
półrocznym
aresztowaniem
oraz jego
dalszym
bezpośrednim
następstwem w
postaci
dziesięcioprocentowego,
długotrwałego
uszczerbku na
zdrowiu
psychicznym,
niewątpliwie
przystawała do
siły nabywczej
oraz zamożności
społeczeństwa.
Ta ostatnia
przesłanka traci
zresztą na
znaczeniu ze
względu na
znaczne
zróżnicowanie
społeczeństwa
pod względem
poziomu życia
i zasobności
majątkowej.

Przypomnieć
zatem trzeba, że
zadośćuczynienie
może być
miarkowane
przeciętną stopą
społeczeństwa,

którą w
gospodarce
wolnorynkowej
wyznacza przede
wszystkim siła
nabywcza
pieniądza
krajowego, ale
tylko
pomocniczo.
Wysokość stopy
życiowej
społeczeństwa
może rzutować
na wysokość
zadośćuczynienia
za doznaną
krzywdę (art.
445 § 1
k.c.) jedynie
uzupełniająco w
aspekcie
ureczywistnienia
zasady
sprawiedliwości
społecznej (art.
2 Konstytucji RP
- por. wyrok SN z
2011-01-14, I PK
145/10; OSNP
2012/5-6/66).
Obserwowana w
ostatnim czasie
utrata wartości
złotówki –
zrelatywizowana
do czasu
orzekania przez
sądy I i II
instancji
bynajmniej nie
podważała,
wbrew
gołosłownym
twierdzeniem
skarżącego,
kompensacyjnej
funkcji
zasądzonego
zadośćuczyniła.

Wskazać jednak
trzeba, że
zgodnie z
Komunikatem
Prezesa
Głównego
Urzędu
Statystycznego z
dnia (...) r. w
sprawie
średniorocznego
wskaźnika cen
towarów i usług
konsumpcyjnych
ogółem w (...) r.,
wskaźnik cen
towarów i usług
konsumpcyjnych
ogółem w (...) r.
w stosunku
do (...) r.
wyniósł 105,1,
czyli skutkowało
wzrostem cen
zaledwie o 5,1%.
Wprawdzie z
Komunikatu
Prezesa
Głównego
Urzędu
Statystycznego z
dnia (...) r. w
sprawie
średniorocznego
wskaźnika cen
towarów i usług
konsumpcyjnych
ogółem w (...) r.
wynika, iż
wskaźnik ten
w (...) r.
w stosunku do
(...) r. wyniósł
już 114,4, co
oznaczało wzrost
cen o 14,4
%,
jednakże
utrata wartości
pieniądza
rekompensują

wystarczająco odsetki ustawowe, których stawki obowiązujące od (...) (...) roku wynoszą – odpowiednio: 10,25 % (kapitałowe) i 12,25 % (za opóźnienie) – naturalnie w stosunku rocznym (vide obwieszczenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 29 września (...) r. w sprawie wysokości odsetek ustawowych oraz obwieszczenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 29 września (...) r. w sprawie wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie).

Analogicznie, kwoty zadośćuczynienia zasądzone w innych sprawach mogą stanowić jedynie niewiążącą wskazówkę dla sądu rozpoznającego dane roszczenie, natomiast w żadnym stopniu

tego sądu nie
wiążą (por.
wyrok SN z
2013-08-28 WA
18/13, LEX nr
1353966).

Przesłanka ta nie
jest całkowicie
pozbawiona
znaczenia,
pozwala bowiem
ocenić, czy na tle
innych
podobnych
przypadków,
zadośćuczynienie
nie jest
niedoszacowane
czy wygórowane.

Jednolitość
orzecnictwa
sądowego w
tym zakresie
odpowiada
poczuciu
sprawiedliwości
i równości wobec
prawa. Postulat
ten może być
jednak uznany
za słuszny, jeżeli
daje się pogodzić
z zasadą
indywidualizacji
okoliczności
określających
rozmiar krzywdy
w odniesieniu
do konkretnej
osoby
poszkodowanego
i pozwala
uwzględnić przy
orzekaniu
specyfikę
poszczególnych
przypadków
(por. wyrok SN
z 2009-11-26,
III CSK 62/09;

LEX nr 738354;
wyrok SN z
2010-11-04 IV
CSK 126/10;
LEX nr 898263;
wyrok SN z
2007-07-03 II
KK 321/06,
Biul.PK
2007/14/19).
Wobec
powyższego
sama różnica
(nawet znaczna)
pomiędzy
wysokościami
zadośćuczynienia
zasądzonego w
różnych
sprawach (w
tym wskazanych
w pisemnych
motywach
apelacji) bez
wykazania ich
podobieństwa
do
rozpatrywanego
przypadku, nie
mogła
determinować
oceny, iż
ustalone w
niniejszej
sprawie
świadczenie
pieniężne jest
niepełne, czyli
na gruncie art.
445 § 2 k.c.
nieodpowiednie.

Ustalony
procentowy
uszczerbek na
zdrowiu
wnioskodawczyni
nie
determinował
naturalnie

bezpośrednio
wysokości
zadośćuczynienia,
miał – podobnie
jak ww. czynniki
- jedynie
pomocniczy
wpływ na ocenę,
jakie
zadośćuczynienie
w konkretnym
wypadku
należało uznać
za odpowiednie.
Nie było bowiem
podstaw
jurydycznych i
aksjologicznych
do tego, aby
stosować
jakikolwiek
przeliczniki
procentowe przy
ustaleniu
wysokości
zadośćuczynienia
– takowych
zresztą Sąd
meriti nie
zastosował.

Żądanie
wnioskodawczyni
było zaś wysoce
wygórowane,
skoro domagała
się ona
przyznania
zadośćuczynienia
niejako za
wszelką
krzywdę, w
szczególności
stres
spowodowany
szesnastoletnim
procesem
karnym,
stosowanymi w
tym czasie

wolnościowymi
środkami
zapobiegawczymi,
chorobami
autoimmunologicznymi,
czyli de facto
wszystkimi
stresorami,
jakich doznała
na przestrzeni
ostatnich lat,
a których nie
sposób w całości
powiązać z
dolegliwościami
niesłusznego
aresztowania,
nie wspominając
już o utracie
zarobków, co
mogło być
rekompensowane
wyłącznie w
ramach
odszkodowania
za szkodę
majątkową a
nie krzywdę,
czyli szkodę
niemajątkową.

Badając
zasadność
rozbudowanego
zarzutu
naruszenia art.
558 k.p.k. w zw.
z art. 386 §
4 i 6 k.p.c.,
Sąd Apelacyjny
nie stwierdził, by
Sąd I instancji
w jakikolwiek
sposób nie
zastosował się do
wytocznych tut.
Sądu zawartych
w uzasadnieniu
wyroku z 24

marca (...) r. w sprawie (...).

Dla ścisłości - Sąd meriti nie mógł obrazić ww. przepisów procedury cywilnej a jedynie art. 442 k.p.k., bowiem przepisy Kodeksu postępowania cywilnego stosuje się w tym postępowaniu tylko w kwestiach nieuregulowanych w Kodeksie postępowania karnego (art. 558 k.p.k.).

Przypomnieć zatem wypada, że po myśli wskazanego przepisu, sąd, któremu przekazano sprawę do ponownego rozpoznania, po pierwsze, orzeka w granicach, w jakich nastąpiło przekazanie; po drugie, przeprowadzając postępowanie w zakresie dowodów, które nie miały wpływu na uchylenie wyroku, może poprzestać na ich ujawnieniu;

po trzecie jest
związany
zapatrywaniami
prawnymi i
wskazaniami
sądu
odwoławczego
co do dalszego
postępowania,
przy czym
wskazania sądu
odwoławczego
co do dalszego
postępowania
mogą dotyczyć
wyłącznie
dowodów i
innych
czynności, które
powinny być
przeprowadzone,
lub okoliczności,
które należy
wyjaśnić.

I tak
przedmiotem
wyjaśnień w
postępowaniu
ponownym
miały być „(...)”
dalsze ustalone
następstwa
tymczasowego
aresztowania -
które mogły
wykraczać w
czasie poza
moment
zwolnienia
wnioskodawczyni
z aresztu, choćby
właśnie w
związku z
pogorszeniem jej
stanu zdrowia
czy utratą
zatrudnienia, nie
tracąc przymiotu

bezpośredniości
- jak:

- „5.
Długotrwały
stres
przeżycia
emocjonalne
związane z
aresztowaniem
spowodowały,
że
wnioskodawczyni
nie mogła
podjąć
pracy po
opuszczeniu
aresztu i
przebywała
na
zwolnieniu
chorobowym.
- 6.
Długotrwały
stres i
przeżycia
emocjonalne
związane z
aresztowaniem
spowodowały,
że
wnioskodawczyni
cierpiała na
schorzenia
psychiczne z
objawami
depresyjnymi
w okresie
późniejszym,
a także
bardzo
prawdopodobne,
że
przyczyniły
się one do
powstania,
albo
nasilenia
innych

chorób
związanych
z wiekiem,
np.
reumatoidalne
zapalenie
stawów”
(...)”

przy pomocy
wiadomości
specjalnych, pod
kątem ich
ewentualnego
wpływu na
zakres
pokrzywdzenia,
a tym samym
wysokość
zasądzonego
zadośćuczynienia
(vide k. 14 -15
uzasadnienia SA
w sprawie (...)).

I tak w
szczególności
Sąd Okręgowy
przeprowadził
dowody z opinii
biegłych, a
wszelkie
zastrzeżenia do
ich treści, które
zgłosił
pełnomocnik i
wnioskodawczyni
zostały
wyjaśnione
przez
specjalistów z
zakresu
psychiatrii oraz
medycyny
sądowej,
okulistyki i
chorób
wewnętrznych
na rozprawie.
Sąd I instancji

dokonał
następnie
należytej oceny
tych opinii, a
więc przez
pryzmat
kryteriów art.
201 k.p.k. i
trafnie ustalił na
ich podstawie
zasadność
zasądzenia
dalszej kwoty
zadośćuczynienia
wyłącznie z
uwagi na
długotrwały
uszczerbek na
zdrowiu
psychicznym
wnioskodawczyni.
Powyższym
zarzutem
apelujący nie
tyle więc dążył
do wykazania
niewypełnienie
przez Sąd
Okręgowy
wskazań i
zapatrywań
Sądu
odwoławczego
odnośnie
postępowania
ponownego w
przekazanym do
rozpoznania
zakresie, co
domagał się
uwzględnienia
czynników
wpływających –
w subiektywnej
ocenie
wnioskodawczyni
i jej
pełnomocnika –
na wysokość
zadośćuczynienia,

których trudno było szukać w spójnych i logicznych wnioskach opinii zespołu biegłych z (...) w P.. Nie było w związku z tym podstaw do weryfikowania uzyskanej w sprawie opinii zespołowej przez powołanie nowego zespołu biegłych czy też nowego biegłego (jak chciała tego wnioskodawczyni – z dziedziny reumatologii), by niejako odnaleźć dowód korzystny dla strony postępowania, a w szczególności potwierdzić hipotezy o długotrwałej ekspozycji na stres jako jednym z możliwych czynników ryzyka wystąpienia stwierdzonych u B. N. schorzeń autoimmunologicznych.

W niniejszej sprawie nie było obiektywnych powodów, by dyskredytować ustalenia i wnioski biegłych (...), ich doświadczenie czy

profesjonalizm.
Jakkolwiek
pisemna opinia
biegłych mogła
wydawać się
nazbyt zwięzła,
to oceniona
kompleksowo,
tj. wraz z
ustnymi
wywodami
biegłych na
rozprawie,
jawiła się jako
jasna, pełna
i wewnętrznie
niesprzeczną.
Podkreślić przy
tym należało,
iż zadaniem
powołanych
biegłych było nie
zdiagnozowanie
czy określenie
sposobów
postępowania w
przypadku
obiektywnie
występujących u
wnioskodawczyni
przewlekłych
chorób
somatycznych, a
wyłącznie
wskazanie czy
na gruncie
aktualnego
stanu wiedzy
medycznej
istnieje
powiązanie
przyczynowo -
skutkowe
pomiędzy
tymczasowym
aresztowaniem
wnioskodawczyni
a rozpoznanymi
u niej
chorobami.

Abstrahująca od
powyższego,
nawet
niewykluczenie
takiego związku
nie mogło
prowadzić do
podważenia
powyżej
konstatacji,
ponieważ nie
sposób
utożsamiać go
z adekwatnym
związkiem
przyczynowym
w rozumieniu
art. 361 § 1
k.c. z powodów,
o których była
mowa powyżej.

Całkowicie
niezrozumiałym
był nadto zarzut
naruszenia art.
558 k.p.k. w
zw. z art. 288
§ 3 k.p.c. Ten
ostatni przepis
dotyczy bowiem
wynagrodzenia
biegłych („Jeżeli
opinia jest
niepełna lub
niejasna, o
przyznaniu
wynagrodzenia i
zwrotu
wydatków
rozstrzyga się po
jej uzupełnieniu
lub
wyjaśnieniu”).
W niniejszej
zaś sprawie
powołani biegli
(...) nie tylko
złożyli
uzupełniającą

opinię na
rozprawie, ale
nadto zostało
im przyznane
wynagrodzenie
od Skarbu
Państwa, którym
nie obciążono
wnioskodawczyni.
Mylił się także
apelujący
usiłując
wykazać, że
Sąd orzekający
scedował na
powołanych w
sprawie biegłych
ustalenie
adekwatnego
związku
przyczynowego
pomiędzy
tymczasowym
aresztowaniem
wnioskodawczyni
a stwierdzonymi
u niej
schorzeniami, w
szczególności
przewlekłym
chorobami
autoimmunologicznymi
– ustalenie
powiazania
normatywnego,
czyli związku
zdarzenia
szkodzącego
(niewątpliwie
niesłusznego
tymczasowego
aresztowania) ze
szkodą (krzywdą
w postaci
rozstroju
zdrowia i jej
typowości oraz
bezpośredniości)
należało do
wyłączonej

kompetencji
orzeczniczej
Sądu meriti, a
zadanie biegłych
było jedynie
posiłkowe i
sprowadzało się
do pomocy w
wykazaniu
powiazania
kazulanego,
które ma
charakter
obiektywny.

W ostatnim,
rozbudowanym
zarzucie
dotyczącym
błędów w
ustaleniach
faktycznych
apelujący w
zasadzie
powtórzył swoje
twierdzenia
opisane wyżej, w
których
podkreślał
zasadność
dalszego
podwyższenia
sumy
zadośćuczynienia
z uwagi na
krzywdę
związaną - w
jego
subiektywnej
ocenie - ze
schorzeniami,
których nie
sposób jednak
zakwalifikować
jako
bezpośrednich
skutków – nawet
długofalowych –
tymczasowego
aresztowania.

Sam apelujący pomimo, iż dostrzegł, że wpływ stresu na wystąpienie twardziny układowej, reumatoidalnego zapalenia stawów czy przewlekłej obturacyjnej choroby płuc nie został wykluczony w badaniach naukowych, całkowicie zignorował wskazania biegłych – i wspomnianych, powszechnie dostępnych informacji – w świetle, których nie sposób jednoznacznie przyjąć, że ww. schorzenia zostały wywołane, po pierwsze, stresem samym w sobie, a po drugie, by to właśnie stres związany z aresztowaniem był czynnikiem, który bezpośrednio doprowadził do rozwoju ww. chorób u wnioskodawczyni. Apelujący nie kwestionował przy tym okoliczności

wynikających niespornych dowodów, w tym nieradzenia sobie przez wnioskodawczynię ze stresem w sytuacji pojawiających się w jej życiu problemów rodzinnych czy finansowych, uwarunkowanych, wedle opinii biegłej psychiatry, także cechami jej nieprawidłowej osobowości.

Ubocznie zauważyć należy, iż reguła art. 6 k.c. wyklucza możliwość równoczesnego obowiązywania sprzecznej z nią zasady z art. 5 § 1 i 2 k.p.k. Z zasady in dubio pro reo i powiązanej z nią zasady domniemania niewinności (art. 5 § 1 i 2 k.p.k.) wynika wszak stwierdzenie, że ciężar dowodu spoczywa na oskarżycielu (M. Kurowski, Komentarz do art. 5 k.p.k., teza 9 (w:) D. Świecki (red.), Kodeks postępowania karnego.

Komentarz. Tom I (art. 1-424), WKP 2018).
Niemożność zastosowania tych zasad w postępowania odszkodowawczym wynika z fundamentalnych różnic między statusem oskarżonego oraz wnioskodawcy, a także między wykazywaniem winy osobie oskarżonej o czyn zabroniony, a udowadnianiem przez osobę inicjującą postępowanie sądowe faktów, z których wywodzi ona zasądzenie dla niej określonych sum pieniężnych.
Zważywszy, że sytuacje te są nieporównywalne, brak podstaw do ewentualnego stosowania art. 5 k.p.k. per analogiam, czyli na zasadzie podobieństwa.
Za błąd w ustaleniach faktycznych trudno uznać też podnoszony przez apelującego brak sprecyzowania

przez Sąd I instancji okresu, w którym wnioskodawczyni nie była w stanie podjąć pracy na skutek cierpienia związanego z tymczasowym aresztowaniem (tj. tego czy stan ten utrzymywał się do (...) roku). Jakkolwiek Sąd Okręgowy nie uczynił tego wprost, to wiosek ten wypływa z niekwestionowanej przez skarżącego opinii biegłej w dziedzinie psychiatrii, która w pisemnej opinii jednoznacznie stwierdziła, że „Stan psychiczny Opiniowanej nie pozwalał na podejmowanie pracy od wyjścia z aresztu do (...) roku, natomiast po tym czasie także inne czynniki mogły mieć wpływ na brak zatrudnienia.” (k. 641). Stanowisko to biegła podtrzymała w czasie uzupełniającego przesłuchania na rozprawie w

dniach (...) (...) roku, wskazując, że ustalony u wnioskodawczyni stopień niepełnosprawności – od umiarkowanego do znacznego w latach (...) w rozumieniu przepisów emerytalno- rentowych nie pozostawał w związku ze stwierdzonym przez nią uszczerbkiem na zdrowiu psychicznym B. N. na skutek jej tymczasowego aresztowania (k. 739).

W świetle powyższego fakt, że stan psychiczny wnioskodawczyni nie pozwalał jej na podejmowanie aktywności zawodowej od wyjścia z aresztu (...) roku bez wątpienia rzutował na zakres pokrzywdzenia, wzmagając poczucie własnej nieprzydatności i obniżając jakość życia wnioskodawczyni, niemniej jednak, zawierał się on

w ustalonym przez biegłą dziesięcioprocentowym długotrwałym (a nie trwałym) uszczerbku na zdrowiu psychicznym wnioskodawczyni, związanym z nasileniem zaburzeń lękowych i depresyjnych po aresztowaniu, a także trudnościami w funkcjonowaniu społecznym, rodzinnym i zawodowym.

W tym względzie Sąd Okręgowy nie popełnił więc błędu, uznając za nieudowodniony fakt, że tymczasowe aresztowanie bezpośrednio wpłynęło na ograniczenie aktywności zawodowej B. N., tj. nie skutkowało długotrwałą niezdolnością do pracy zarobkowej.

Tak ustalony w sprawie rozmiar krzywdy wnioskodawczyni pozwolił na dokonanie trafnej

subsumpcji do przepisów prawa materialnego i ustalenie odpowiedniej sumy zadośćuczynienia. Apelujący nie naprowadził żadnych takich argumentów, na podstawie których można byłoby wyprowadzić inne ustalenia faktyczne niż te poczynione przez Sąd I instancji. Co więcej, powtórzył on – w stosunku do poprzedniej apelacji - że ustalenia w zakresie rozmiaru krzywdy wnioskodawczyni powinny obejmować w zasadzie wszelkie następstwa prowadzonego względem wnioskodawczyni przez 16 lat procesu karnego, w tym stosowania względem niej wolnościowych środków zapobiegawczych w postaci dozoru policji i zakazu opuszczania kraju, co – jak

już wyjaśniono
w uzasadnieniu
wyroku tut. Sądu
Apelacyjnego w
sprawie (...)
– nie mogło
wpływać na
wynik niniejszej
sprawy
dotyczącej
jedynie szkody
niemajątkowej
za niewątpliwie
niesłuszne
tymczasowe
aresztowanie.

Nadto, nie
sposób było
poczynić ustaleń
– jak chce
tego apelujący
– prowadzących
do uznania, że
Skarb Państwa
powinien
odpowiadać w
niniejszym
postępowaniu
również za
krzywdę
wywołaną
tymczasowym
aresztowaniem
męża
wnioskodawczyni,
a tym bardziej
za krzywdę B.
N. związaną nie
z jej
aresztowaniem,
a uzależnieniem
jej męża od
alkoholu,
zaciąganiem
przez niego
zobowiązań
finansowych czy
brakiem
wsparcia jej

w opiece nad dziećmi. Kwestie te pozostawały bowiem bez związku z tymczasowym aresztowaniem wnioskodawczyni.

Jak zaś już wyżej wskazano, skoro brak było relewantnego związku aresztowania B. N. z jej schorzeniami innymi aniżeli natury psychicznej, trudno było uznać za apelującym, aby na wysokość zadośćuczynienia mogło wpływać pogorszenie stanu jej zdrowia po ustaniu tymczasowego aresztowania, które ostatecznie doprowadziło do orzeczenia wobec niej nawet nie umiarkowanego a znacznego stopnia niepełnosprawności (k. 716).

Sąd orzekający nie mógł też pominąć przy ustalaniu dodatkowej sumy zadośćuczynienia pozostałych

czynników
rzutujących na
jej globalny
wymiar.
Apelujący
zignorował
bowiem i to,
że jak wynika
z pisemnych
motywów
wyroku tut. Sadu
Apelacyjnego w
sprawie (...) „Sąd Okręgowy
prawidłowo
ustalił i
uwzględnił
czynniki
determinujące
wysokość
zadośćuczynienia
w czasie
stosowanego
względem B. N.
(2) izolacyjnego
środka
zapobiegawczego
takie jak:

- długi okres
tymczasowego
aresztowania
(blisko 6
miesiący),
- trudne warunki
odosobnienia
(przebywanie w
sześćosobowej
sali, przypadki
przemocy
psychicznej i
fizycznej
stosowanej
wobec
wnioskodawczyni),
- zły stan
emocjonalny
wnioskodawczyni

(ciężkie przeżywanie odosobnienia, pogłębione niepokojem o los dzieci pozostawionych opiece chorego dziadka, które nie radziły sobie z emocjami i nauką, wymagając specjalistycznej pomocy, czego wnioskodawczyni była świadoma),

- brak wpływu na działalność firmy (...), której była udziałowcem,

- ostracyzm ze strony rodziny, utrata dobrego imienia w lokalnej społeczności,

- utrata dotychczasowej pracy zarobkowej (brak możliwości kontynuacji stosunku pracy, konieczność poszukiwania nowych źródeł dochodu, brak ofert pracy)

których czas trwania i intensywność miały bez wątpienia istotny wpływ

na wysokość
zasądzonego
zadośćuczynienia
(...)” (k. 14
uzasadnienia
SA)

Zatem, skoro
czynniki te
zostały
uwzględnione w
zasądzonej
prawomocnie
sumie
zadośćuczynienia,
to nie mogły
zostać po raz
wtóry
uwzględnione
przy ustalaniu
dodatkowego
zadośćuczynienia.
Dalsza zaś
ustalona w
postępowaniu
ponownym
krzywda miała
to znaczenie, że
pozwalała uznać,
iż zasądzone
zadośćuczynienie
w kwocie łącznej
150.000 zł
rekompensowało
należycie
całokształt
krzywdy
doznanej przez
B. N. w
następstwie jej
niewątpliwie
niesłusznego
tymczasowego
aresztowania.

Zgodnie bowiem
z
wypracowanymi
w orzecznictwie
i doktrynie

kryteriami
zasądzona kwota
zadośćuczynienia
odzwierciedla w
pełni rozmiar
doznanej
krzywdy, a w
szczególności
stopień cierpień
fizycznych i
psychicznych,
ich
intensywność,
czas trwania
przekraczający
ramy
tymczasowego
aresztowania
(por. m.in.
wyroki SN: z
30.01.2004 r.,
I CK 131/03,
OSNC 2005/2,
poz. 40; z
27.02.2004 r., V
CK 282/03, LEX
nr 183777). Z
pewnością jest
też odczuwalna
dla
wnioskodawczyni
i winna jej
przynieść
równowagę
emocjonalną,
naruszoną przez
doznane
cierpienia, a
zarazem jest
utrzymana w
rozsądnych
granicach,
odpowiadających
aktualnym
warunkom i
przeciętnej
stopie życiowej
społeczeństwa
(por. wyroki SN:
z 14.02.2008 r.,

II CSK 536/07,
LEX nr 461725,
z glosą K.
Ludwichowskiej,
OSP 2010/5,
poz. 47, s. 339;
z 26.02.1962 r.,
IV CR 902/61,
OSNCP 1963/5,
poz. 107; z
24.06.1965 r.,
I PR 203/65,
OSPiKA 1966/4,
poz. 92; z
10.03.2006 r.,
IV CSK 80/05,
OSNC 2006/10,
poz. 175).

Wnioski

Wnioski o:

zasadny

1. zmianę
zaskarżonego
wyroku poprzez
zasądzenie od
Skarbu Państwa
– Prezesa Sądu
Okręgowego w
Ł. kwoty
1.050.000 zł
tytułem
zadośćuczynienia
za doznaną
krzywdę z
ustawowymi
odsetkami za
opóźnienie od
(...) (...) r. do
dnia zapłaty oraz
odsetek za ten
okres od kwoty
30.000 zł;

częściowo
zasadny

niezasadny

zasadny

częściowo
zasadny

niezasadny

zasadny

częściowo
zasadny

niezasadny

2. zasądzenie od
Skarbu Państwa
na rzecz
wnioskodawczyni

kosztów zastępstwa procesowego za I instancję po wyroku z 20 października (...) r., (...) przed ukończeniem, za II instancję po apelacji (...), za ponowne rozpoznanie sprawy przed Sądem I instancji (...) i kosztów zastępstwa w II instancji przed Sądem Apelacyjnym jako koszt zastępstwa pełnomocnika z uwzględnieniem znacznej ilości terminów do rozpoznania (łącznie 10) i ich rozliczenia oraz zasądzenie tych kosztów powyżej kwoty 576 zł;

3. na rozprawie apelacyjnej (...) r. pełnomocnik zgłosił ewentualny wniosek o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

<p>Zwiąże o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>	
<p>Powody uznania głównego wniosku apelującego pełnomocnika za niezasadny wynikają z nieskuteczności podniesionych zarzutów – ich nieuwzględnienie nie mogło skutkować zmianą wyroku w kierunku przezeń postulowanym. Niezasadne było też żądanie uchylecia zaskarżonego wyroku w celu przekazania sprawy do kolejnego rozpoznania, skoro obecnie sprawa została dostatecznie wyjaśniona – i to zgodnie z wytycznymi tut. Sądu Apelacyjnego, a zarazem zaskarżony wyrok jawił się jako słuszny w realiach sprawy.</p>	

W zakresie kosztów postępowania pierwszoinstancyjnego apelujący pominął zaś, że mogły one dotyczyć jedynie zakresu w jakim sprawa była ponownie rozpoznawana, skoro pierwotnie zasądzone koszty w wyroku Sądu Okręgowego z (...) (...) r. (...) nie zostały zakwestionowane w pierwszej apelacji. Pełnomocnik pozostawał także w błędzie co do tego, że wnioskodawczyni należał się zwrot kosztów jego wynagrodzenia za udział w 10 terminach rozprawy, skoro było ich w sumie 8 (w ponownym postępowaniu przed sądem a quo). Zatem stawkę wynikającą z § 11 ust. 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności

adwokackie
(240 zł), Sąd
Okręgowy
zasadnie – w
myśl § 17
pkt 1 tego
rozporządzenia
– podwyższył o
20% za każdy
z kolejnych 7
terminów
rozprawy (240
+ 140% x
240 = 576
zł). Orzeczenie
opłaty w wyżej
anizeli stawce
minimalnej
wysokości nie
było przy tym
uzasadnione.
Należy
podkreślić, że
zdanie drugie
przepisu § 16 cyt.
rozporządzenia
rozumieć należy
w ten sposób,
iż sądowi wolno
samodzielne
określić
wysokość
kosztów
zastępstwa
prawnego
powyżej stawki
minimalnej
jedynie wtedy,
gdy strona złoży
wniosek o
przyznanie jej
zwrotu kosztów
procesu
uwzględniających
wynagrodzenie
pełnomocnika
obliczone jako
wielokrotność
stawki
minimalnej.

Jedynie więc w przypadku pozytywnego żądania strony o podwyższenie opłaty adwokackiej sąd może badać, czy „okoliczności określone w § 15 ust. 3 przemawiają za innym jej ustaleniem”. Sąd nie jest natomiast władny z własnej inicjatywy ustalić wysokości wynagrodzenia pełnomocnika na poziomie przekraczającym wartość jednokrotnej stawki minimalnej w przypadku braku wniosku bądź zażądania zasądzenia zwrotu kosztów zastępstwa prawnego „w wysokości według norm przepisanych”, czyli dokładnie tak jak w realiach rozpatrywanego przypadku (k. 740 w zw. z k. 3).

Niemniej, słuszne było żądanie apelującego o zwrot na rzecz

wnioskodawczyni
 wynagrodzenia
 również za
 udział
 pełnomocnika w
 postępowaniu
 apelacyjnym
 (...), co pominął
 Sąd Okręgowy w
 związku z czym
 zmieniono pkt
 3 zaskarżonego
 wyroku poprzez
 zasądzenie
 dodatkowej
 kwoty 240 zł,
 tytułem zwrotu
 kosztów
 zastępstwa
 procesowego za
 pierwsze
 rozpoznanie
 sprawy w
 postępowaniu
 odwoławczym,
 gdyż żądanie
 wniosku zostało
 finalnie
 częściowo
 uwzględnione w
 uchylonym do
 ponownego
 rozpoznania
 zakresie.

**OKOLICZNOŚCI
 PODLEGAJĄCE
 UWZGLĘDNIENIU
 Z URZĘDU**

Zwięźle o
 powodach
 uwzględnienia
 okoliczności

ZSTRZYGNIĘCIE

5. SĄDU ODWOŁAWCZEGO	
0.15.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji	
	Przedmiot utrzymania w mocy
0.1Punkt 1. sentencji zaskarżonego wyroku, tj. w zakresie w jakim Sąd Okręgowy zasądził od Skarbu Państwa na rzecz wnioskodawczyni kwotę 30.000 zł z tytułu zadośćuczynienia za doznaną krzywdę wynikłą z wykonywania wobec niej niewątpliwie niesłusznego tymczasowego aresztowania w sprawie Prokuratury Okręgowej w Ł. sygn. akt (...)r. wraz	

<p>z ustawowymi odsetkami od dnia uprawomocnienia się tamtego wyroku do dnia zapłaty (dodatkowo ponad kwotę zasądzoną wyrokiem tamtejszego Sądu z (...) (...) r. w sprawie(...) – punkt II.</p>	
<p>Zwiężle o powodach utrzymania w mocy</p>	
<p>Powody utrzymania w mocy tej części zaskarżonego wyroku wynikają z nieuwzględnienia zarzutów apelującego, jak również nieujawnienia się okoliczności podlegających uwzględnieniu z urzędu, a więc niezależnie od treści zarzutów i granic zaskarżenia.</p>	
<p>0.15.2. Zmiana wyroku sądu</p>	

<i>pierwszej instancji</i>		
	Przedmiot i zakres zmiany	
o.o.1Punkt 3. sentencji zaskarżonego wyroku, w zakresie w jakim Sąd I instancji nie uwzględnił w zasądzonych kosztach postępowania kosztów zastępstwa procesowego za postępowanie apelacyjne (...) tut. SA.		
Zwięźle o powodach zmiany		
Jak wskazano wyżej, Sąd I instancji przeoczył konieczność przyznania wnioskodawczyni zwrotu kosztów wynagrodzenia pełnomocnika w poprzednim postępowaniu odwoławczym, w stawce ustalonej na podstawie § 11 ust. 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października		

2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (240 zł).			
0.15.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji			
0.15.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia			
	*****	# art. 439 k.p.k.	*****
Zwięźle o powodach uchylenia			
*****	*****		
	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.	
Zwięźle o powodach uchylenia			
*****	*****		
	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.	
Zwięźle o powodach			

<p>uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia</p>		

	*****	<p># art. 454 § 1 k.p.k.</p>
<p>Zwięźle o powodach uchylenia</p>		

<p>0.15.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania</p>		

<p>0.15.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku</p>		
<p>Punkt rozstrzygnięcia z wyroku</p>	<p>Przytoczyć okoliczności</p>	
	*****	*****
<p>6. Koszty Procesu</p>		

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
III.	Kosztami postępowania odwoławczego Sąd Apelacyjny obciążył Skarb Państwa, zgodnie z art. 554 § 4 k.p.k. Ponieważ apelacja była niezasadna co do meritum sprawy, brak było podstaw do zasądzenia na rzecz wnioskodawczyni zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym (art. 554 § 4 k.p.k. in fine).	
7. PODPIS		
P. G. H. K. I. P.		